

Funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej
Urzędów Celno-Skarbowych i Ministerstwa Finansów,
Byli Funkcjonariusze Inspekcji Celnej,
Byli pracownicy:
Wydziałów Realizacyjnych oraz Wywiadu Skarbowego

Warszawa, dnia 17 maja 2017 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W związku z będącym w toku procesem legislacyjnym dotyczącym uchwalonej przez Sejm w dniu 11 maja 2017 r. i przekazanej Senatowi RP do rozpatrzenia *ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 506)*, **pragniemy zwrócić uwagę na podejście i niesprawiedliwe potraktowanie funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, będących wcześniej funkcjonariuszami Inspekcji Celnej oraz pracownikami wyodrębnionych komórek Urzędów Kontroli Skarbowej i Ministerstwa Finansów, powstałych po jej przekształceniu.**

Chodzi o grupę funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej liczącą obecnie w skali całego kraju około 400 osób, którzy wedle przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1947 z późn. zm.) również posiadali uprawnienia, a przede wszystkim obowiązki „policyjne” i na ich podstawie wykonywali swoje obowiązki służbowe. Projekt procedowanej obecnie ustawy w art. 3 ust. 1 pkt 7 dotyczącym wysługi emerytalnej wymienia okresy służby w Służbie Celnej oraz Służbie Celno-Skarbowej pomijając ewidentnie okres pracy w Inspekcji Celnej oraz Kontroli Skarbowej.

Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego dotyczącym uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy Służby Celnej (sygn. akt K 39/13) pominięcie funkcjonariuszy Służby Celnej w ustawie emerytalnej, którzy wykonywali zadania określone w art. 2 ust. 1 pkt 4-6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1404 z późn. zm.) było niezgodne z art. 32 Konstytucji.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego wprost w sentencji dotyczy jedynie funkcjonariuszy Służby Celnej, ponieważ w tylko tym zakresie ustawa została zaskarżona. Niemniej jednak z

wyroku TK i uzasadnienia do niego wynika, że TK odnosił się do wykonywanych przez funkcjonariuszy zadań i do sposobu ich wykonywania, i to one były punktem wyjścia dla określenia uprawnień osób je wykonujących w ramach konkretnej formacji (Służby Celnej), a w konsekwencji uznania przepisów ustawy emerytalne za dyskryminujące wobec tej grupy. Funkcjonariusze, których dotyczy bezpośrednio wyrok TK wykonywali zadania polegające m.in. rozpoznawaniu, wykrywaniu, zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw w zakresie obrotu towarowego z zagranicą, jak również przestępstw i wykroczeń określonych w Kodeksie Karnym Skarbowym oraz ściganiu ich sprawców, i dlatego – co podkreślił Trybunał Konstytucyjny -powinni posiadać uprawnienia emerytalne zgodne z uprawnieniami pozostałych służb.

Czy nie inaczej powinno być z funkcjonariuszami Inspekcji Celnej oraz pracownikami Wydziałów Realizacyjnych oraz Wywiadu Skarbowego Urzędów Kontroli Skarbowej i Ministerstwa Finansów, którzy wykonywali bardzo zbliżone zadania i posiadali szerokie uprawnienia w tym zakresie, a którzy na skutek przeprowadzonej niedawno reformy łączącej struktury celne i skarbowe będą pełnić służbę wspólnie z funkcjonariuszami celnymi w ramach nowopowstałej Krajowej Administracji Skarbowej?

Właśnie z uwagi na zakres zadań wykonywanych przez byłych **funkcjonariuszy Inspekcji Celnej oraz pracowników Wydziałów Realizacyjnych oraz Wywiadu Skarbowego Urzędów Kontroli Skarbowej i Ministerstwa Finansów (będących obecnie również funkcjonariuszami Służby Celno-Skarbowej)**, sposób wykonywania tych zadań, szczegółowe kompetencje do wykonywania zadań, a także przyznane w celu ich realizacji uprawnienia - zupełnie niezrozumiałym i nielogicznym jest fakt, iż właśnie nas pomija się w obecnie procedowanej ustawie emerytalnej dla funkcjonariuszy.

Na potwierdzenie tego stwierdzenia pragniemy przypomnieć czym były te formacje i co należało do ich zadań.

Inspekcja Celna powołana ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. o Inspekcji Celnej (Dz.U. Nr 71, poz. 449 z późn. zm.) była służbą administracji rządowej nazywaną popularnie „policją celną”, która została wyodrębniona ze struktur Głównego Urzędu Cei w Warszawie. Była to formacja kontrolno-policyjna bazująca na uprawnieniach operacyjnych, która walczyła z szeroko pojętą przestępczością celną. Jej funkcjonariusze posiadali uprawnienia do kontroli podmiotów gospodarczych i zdobywania drogą operacyjną informacji na temat nadużyć celnych. W art. 2 ustawa wyraźnie wskazywała, że czynności związane z realizacją zadań ustawowych tej służby wykonywali funkcjonariusze, podejmując czynności operacyjno-rozpoznawcze i kontrolne oraz prowadząc postępowania przygotowawcze zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego skarbowego. Formacja ta była przygotowana do prowadzenia trudnych i pracochłonnych postępowań kontrolnych. W sytuacjach szczególnych do akcji wkraczały uzbrojone i odpowiednio wyszkolone grupy zabezpieczeń. **Funkcjonariusze Inspekcji Celnej mogli legitymować, zatrzymywać i przeszukiwać osoby. Ponadto byli uprawnieni do zatrzymywania pojazdów, rewidowania bagażu i ładunku, zdejmowania zamknięć celnych oraz wchodzenia i**

przeszukiwania mieszkań lub pomieszczeń. W sytuacjach szczególnych funkcjonariusze mieli prawo do użycia środków przymusu bezpośredniego i broni palnej.

Na podstawie ustawy z dnia 7 czerwca 2002 r. o zniesieniu Generalnego Inspektora Celnego, zmianie ustawy o kontroli skarbowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 89, poz. 804) większość funkcjonariuszy Inspekcji Celnej zasilą z mocy ustawy strukturą Urzędów Kontroli Skarbowej i Ministerstwa Finansów, stając się pracownikami lub inspektorami komórek realizacyjnych, Wywiadu Skarbowego i obrotu towarowego z zagranicą. **Komórki te realizowały identyczne zadania co w Inspekcji Celnej. Ponadto zakres zadań rozszerzył się o rozpoznawanie, wykrywanie, zwalczanie i zapobieganie przestępstw podatkowych jak np. karuzele VAT, ceny transferowe, przestępstwa związane z obrotem paliwami. Dodatkowo do zakresu zadań dodano ochronę inspektorów i pracowników innych komórek kontrolnych, w trakcie wykonywania przez nich czynności, które z uwagi na charakter kontroli mogłyby narażać ich na niebezpieczeństwo. W znowelizowanej ustawie o kontroli skarbowej dodano rozdział poświęcony szczególnym uprawnieniom kontroli skarbowej, gdzie w art. 11a – 11g wyraźnie wskazano, że przysługują one inspektorom i pracownikom zatrudnionym w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych kontroli skarbowej, a także, że przysługuje im umundurowanie służbowe i broń służbowa.** Należy podkreślić, że osoby zatrudniane w tych komórkach podlegały szczególnej i rygorystycznej procedurze naboru, podobnie jak i funkcjonariusze Inspekcji Celnej. Poza bardzo szczegółowymi badaniami lekarskimi potwierdzającymi odpowiedni stan zdrowia, każdy z nas musiał wykazać się wysoką sprawnością fizyczną w trakcie egzaminu sprawnościowego, poddać się badaniu psychofizjologicznemu na „wykrywaczu kłamstw” oraz badaniom psychologicznym. Taka weryfikacja daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków i zachowania tajemnicy służbowej. Wymagająca procedura naboru to tylko jeden z czynników stanowiących o eksperckim i kadrowym charakterze obu formacji. Zarówno w Inspekcji Celnej jak i w Kontroli Skarbowej uczestniczyliśmy w wielu cyklicznych szkoleniach doskonalących nasze umiejętności, które na tle innych służb można oceniać na wysokim poziomie. Chodzi tu m.in. o szkolenia z technik interwencji, taktyki poruszania się w pomieszczeniach zamkniętych, tzw. „zielonej taktyki”, udzielania pierwszej pomocy oraz paramedycy czy też wreszcie szkoleń poświęconych posługiwaniu się bronią palną.

Specyfika wykonywanych zadań w Inspekcji Celnej a następnie w wyodrębnionych komórkach organizacyjnych Urzędów Kontroli Skarbowej oraz Ministerstwa Finansów wymagała od pracowników dyskrecji i zgodnie z niepisaną zasadą większość osiągnięć nigdy nie była nagłaśniana w mediach, prasie i telewizji. W praktyce bardzo wiele znaczących dla Skarbu Państwa rezultatów znana jest do dziś w ograniczonym kręgu.

Chcielibyśmy wierzyć, iż to krótkie przypomnienie jest wystarczające, że nam, byłym funkcjonariuszom Inspekcji Celnej i wyodrębnionych komórkach organizacyjnych Urzędów Kontroli Skarbowej oraz Ministerstwa Finansów, z uwagi na wykonywane dotychczas zadania i specyfikę pracy, należy się równe traktowanie w kwestiach emerytalnych z funkcjonariuszami pozostałych służb objętych ustawą emerytalną. Musimy przypomnieć

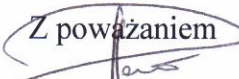
jednak, że identycznie jak funkcjonariusze celni, tak my również do tej pory pełniliśmy służbę w szczególnych warunkach, często w niekorzystnych warunkach atmosferycznych i porze nocnej. Podobnie jak i oni często wykonywaliśmy i wykonujemy nadal nasze obowiązki służbowe z narażeniem życia i zdrowia, czego niektórzy z nas bardzo dotkliwie doświadczyli. Ponadto staliśmy się formacją uzbrojoną już w 1997 r., podczas gdy funkcjonariusze Służby Celnej takie uprawnienia nabyli dopiero w 2010 r. Niewątpliwie nie jesteśmy tak liczną grupą zawodową jaką są funkcjonariusze Służby Celnej i z pewnością nie mamy tak prężnej reprezentacji w postaci związków zawodowych, która dbałaby na bieżąco o nasze interesy. Być może dlatego, podczas procedowania nad zmianami w ustawie emerytalnej dla funkcjonariuszy nie miał się kto o nas upomnieć i w konsekwencji o nas zapomniano. Nie zmienia to jednak faktu, że dotychczasowe lata naszej służby dla Ojczyzny powinny być traktowane na równi ze służbą funkcjonariuszy Służby Celnej, z którymi od 1 marca tego roku mamy wykonywać wspólne zadania w ramach struktur Krajowej Administracji Skarbowej.

Ponadto chcielibyśmy zwrócić uwagę, że skoro wcześniejsza decyzja ustawodawcy o wyłączeniu funkcjonariuszy Służby Celnej z kręgu podmiotów wskazanych w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym wg Trybunału Konstytucyjnego była decyzją naruszającą Konstytucję RP, to brak uwzględnienia w przedmiotowej ustawie specyfiki pracy (właściwej dla pozostałych służb mundurowych) byłych **funkcjonariuszy Inspekcji Celnej i pracowników Wydziałów Realizacyjnych, Wywiadu Skarbowego Urzędów Kontroli Skarbowej oraz Ministerstwa Finansów nosi znamiona dyskryminacji**. Jeżeli Trybunał Konstytucyjny uznał, że punktem odniesienia przy konieczności przyznania funkcjonariuszom Służby Celnej odpowiedniej ochrony emerytalnej są cechy wspólne łączące pozostałe formacje mundurowe to pominięcie nas jest różnicowaniem niczym nieuzasadnionym i tym samym prowadzi do naruszenia konstytucyjnej zasady równości i zakazu dyskryminacji.

W obecnie uchwalonej ustawie (zwartej w druku senackim nr 506), Sejm uwzględnił przyznanie szczególnych praw emerytalnych na równi z innymi służbami wyłącznie funkcjonariuszom Służby Celnej, gdyż tylko tej grupy dotyczyła bezpośrednio sentencja wyroku TK. Pragniemy jednak zaznaczyć, że o ile wyrok wiąże co do konieczności przyznania szczególnych praw emerytalnych funkcjonariuszom Służby Celnej, to nie oznacza, że pozbawia on tym samym możliwości uwzględnienia również innych grup zawodowych wykonujących zadania o takim samym charakterze. Skoro w szczególne prawa emerytalne należy wyposażyć funkcjonariuszy Służby Celnej ze względu na specyficzny charakter ich pracy to należałoby przyznać takie uprawnienia przyznać również funkcjonariuszom innych służb oraz pracownikom wyodrębnionych komórek podlegających Ministerstwu Finansów, wykonujących takie same specyficzne i stresujące czynności, w zróżnicowanych warunkach, przy pełnej dyspozycyjności do służby, podległości służbowej, możliwości przeniesienia na inne stanowisko służbowe, stałym ryzyku utraty zdrowia i życia z uwagi na wykonywane zadania, posiadającym specjalne uprawnienia w związku z wykonywaniem zadań, w tym związane z używaniem broni. Natomiast przy pracach legislacyjnych wyrok Trybunału Konstytucyjnego winien być aktem pomocniczym w procesie tworzenia sprawnie

działającego systemu emerytalnego funkcjonariuszy urzędów celno – skarbowych, tym bardziej w obliczu nowo zawiązanej Krajowej Administracji Skarbowej.

Mając na względzie powyższe argumenty oraz to, żeby w sposób kompleksowy i sprawiedliwy dopełnić reformę ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym służb mundurowych zwracamy się z prośbą o uwzględnienie powyższych propozycji i wniesienie stosownych poprawek do projektu tej ustawy podczas prac w komisji senackiej.

Z poważaniem

Paweł Łukasik

tel. 609791618

e-mail: realizacjamf@wp.pl